

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése

4044 Debrecen, Kálvin tér 16.

VII. évfolyam

2010/1. sz.

Költözés előtt ...

Piarista Központi Könyvtár

A Piarista Központi Könyvtár gyűjteménye mintegy 130 ezer kötet könyvből és folyóiratkötetből áll. Jelentős részük védett, régi könyv, kódexek, ősnymtatványok, antikvák, RMK-k stb.

Ez év őszén visszaköltöznünk abba az épületbe, amelyet 1953-ban a piarista szerzeteseknek el kellett hagyniuk, a gimnáziumot, könyvtárat, levéltárat rövid idő alatt kell elköltöztetni. Ezt, a piaristák által a 20. század második évtizedében emelt épületet – az Erzsébet híd pesti hídfőjénél – az ELTE Bölcsészettudományi Karaként ismertük, sokan még oda jártunk egyetemre. Most – a súlyos anyagi gondok ellenére – folyik az átalakítás és felújítás, hiszen az ELTE – közel 10 évvel ezelőtt – egy lepusztult, elhanyagolt épületet hagyott hátra.

Mostanra véglegessé vált a könyvtár helye, illetve a pincében elhelyezett raktár. Figyelmünk már a költöztetés előkészítésére irányul.

Elődeink annyira tisztelték a könyveket, hogy igyekeztek mindent megőrizni. A duplumoknak a folyosón építettek gardrób-szekrényeket. Az ott elhelyezett könyvek és folyóiratok ömlesztve, sokszor szakadtan, olykor penészesen, a többkötetesek és sorozatok egymástól távol zsúfolódtak össze, majd az egész anyagot vastagon belepte a por. A várható költözés pozitív hordaléka, hogy ezeket most – számvédővel, kesztyűben – egyenként kézbe vesszük, megtisztítjuk, a raktári példánnyal összehasonlítjuk, majd a jegyzékekben felsorolt példányok selejtezését engedélyeztetjük. Minden lépés fontos, hiszen a raktári alappéldánnyal való összehasonlítás időnként meglepetéseket okoz. Például akkor, ha az alappéldány időközben eltűnt, vagy rosszabb állapotban van, mint a duplum. Máskor hiányzó kötetek kerülnek elő.

Mit teszünk a selejtezett könyvekkel? Egyrészt felajánljuk a piarista renden belül működő többi könyvtárunknak, másrészt antikváriumai értékesítés is előfordul. A következő körben az EKE levelező listáján kínáljuk, majd a Könyvtári Intézet honlapjára kerül a maradék. Tapasztalatunk, hogy néha szakadt, hibás példányokkal is örömet tudunk szerezni (pl. helytörténeti jelentőségű művekkel), máskor értékesebb könyvek fölött is átsiklik a válogatók figyelme. Arra törekszünk, hogy minden arra érdemes könyv gazdára találjon. Ennek a szempontnak a figyelembevétele azonban jelentős többlet-munkát jelent.

Az sem mindig egyszerű, hogy mit minősítsünk selejtezhetőnek. Előfordul, hogy ugyanaz a mű különböző fordításokban, különböző kiadásokban, sorozat tagjaként, vagy anélkül, dedikáltan, vagy jelentős possessor-bejegyzéssel fordul elő. Tartalma miatt talán elég lenne egyetlen példány, mégis ragaszkodnunk kell a további példányokhoz is. Más esetben előfordul, hogy egy műnek annyira romboló a tartalma, vagy annyira rossz az állapota, hogy a megőrzése vagy megmentése nem indokolt. A selejtezés tehát felelősségteljes munka.

A tényleges költöztetéshez természetesen megfelelő referenciával rendelkező könyvtár-költöztető cég segítségét vesszük igénybe. A költözés menetéről részletes forgatókönyv készül.

Sejtjük, hogy akik jelentős állományú könyvtárat kénytelenek költöztetni, élményeik talán egy életre megmaradnak.

Homor Ferenc

